Ч. 253 Пятниця 12 (24) падолиста 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Авдиенциї у Цісаря. — З квотової депутациї. — Конференция кравевих маршалків. — З ради державної.)

Як ми вже вчера доносили, приймав Цісар на передвчерашних авдиенциях богато послів всіх парляментарних сторонництв. — Окрім вчера вичислених, покликано до Цісаря також кн. Ліхтенштайна, Булята і Повшого. Дневники зазначують рівномірні покликаня членів всіх клюбів лівиці і правиці; се значить, що бажаня, о котрих сповнене розходить ся, не мають партийного характеру, але суть державними конечностями. N. fr. Presse заявляє, що всі теперішні заходи і ціла теперішна політична діяльність змагає до одної цілм: до ненарушимости конституциї. Населене буде успокоєне, коли побачить, що адміністрация знов обертає ся в рамах конституциї. Fremdenblatt пише, що сторонництва тепер переконують ся, що кабінет ґр. Кляріґого є лише невтральним адвокатом парляментаризму і держави. По засіданю молодоческого клюбу, на котрім ухвалено оповицию, п Енґель був відтак на авдиенциї у Цісаря. Там Енґель мав заявити, що его клюб не є противником правительства, лише є неприхильно успособлений до особи ґр. Кляріґого, бо сей зніс язикові розпорядженя. Ґр. Клярі мусить уступити, коли має наступити успокоєне. П. Енґель заявив, що буде старати ся вплинути успокоюючо на свій клюб, однак не має надії, що то ему поведе ся. Коли на авдиенциї були Ебенгох і Праде, Цісар мав їх просити, аби не утрудняли задачи Кляріґого і ухвалили се, що є наглячою потребою держави. Ебенгох відповів, що католицко-людова партия хоче дати державі се, що для неї є конечне і старає ся злагодити антаґонізми. Праде прирік, що німецка людова партия буде голосувати за буджетовою провізориєю, але мусить поробити застереженя в угодовій справі, бо тут розходить ся о економічний бит населеня.

Австрийска квотова депутация виїхала вчера до Будапешту, а з нею також ґр. Клярі і др. Князьолуцкий. На засіданю угорскої депутациї президент міністрів Сель подав до відомости, що австрийска депутация висказала готовість і бажане вести дальші переговори з угорскою депутациєю в Будапешті.

На конференциї краєвих маршалків, яка збере ся у Відни в міністерстві фінансів дня 28-ого с. м., буде президувати секцийний шеф Йоркат-Кох. Реферувати буде радник двора Бернацкий. Заряд фінансів наміряє коронним краям відступити $^1/_{10}$ доходу з податку спіритусового. Сей проєкт виготовлено за часів міністрів Білиньского і Кайцля. Не суть також виключені внесеня ініцятиви в цілі поліпшеня фінансів коронних країв.

Вчерашне засідане палати послів розпочало ся о годині $11^1/_2$ в полудне. По відчитаню внесень приступлено до дневного порядку т. є. до дальшої дискусиї над внесенями обжаловуючими міністерство ґр. Туна. Перший забрав голос п. Кіндерман, що сказав між иншими, що ґр. Тун уділяв властям такі інструкциї, що закон о зборах став ілюзоричним. Богато горожан, що хотіли користати з прав признаних конституциєю були арештовані. Звернув ся до міністра судівництва з запитанем, чи в наслідок того не уважав би за відповідну річ видати амнестию для всіх тих осіб засуджених за часів кабінету ґр. Туна. — П. Стояловский промавляв против внесень і в обороні ґр. Туна. Сказав, що супротив обструкциї і неспосібности парляменту ґр. Тун мусів уживати §. 14. Стояловскому перервали ліберали і социялісти. По промові Ґофмана-Велленгофа, що підпирав внесеня, забрав голос Молодочех посол Ґоржіца, яко ґенеральний бесідник против. Відпирав закид роблений Чехам, немов би були ворогами армії. Дальше обговорював справу ческої ґімназиї в Опаві і доказував, що против тої ґімназиї вели Німці погану борбу. Ґраф Тун хотів довести до порозуміня між Чехами і Німцями і був цілком безсторонний, чого о ґр. Клярім не можна сказати. Нарід ческий готовий всьо посьвятити для своєї чести. Скінчив словами: „Ми погибнем в борбі хиба тоді, коли би не було Бога і права на землі. — Ґенеральним бесідником за внесенями був социяліст Шраммель. Виступав против ґр. Туна, Молодочехів і Поляків і заявив, що одиноким способом уладженя відносин в Австриї єсть заведене загального, рівного і безпосередного права голосованя та розвязане парляменту. — По простованю деяких хибних фактів приступлено до голосованя. Всї внесеня обжаловуючі ґр. Туна відкинено більшостию голосів. За внесенем голосували німецкі ліберали, антисеміти,

3)

В серци горбатого.

(З польского — Ectеї.)

(Дальше).

Душа Марисї так в тій хвили розплила ся, що аж забула, що нині субота, що там майстер вуйко вертає до дому, виписуючи на дорозі „мисліте", що тітка Петриха, схована за дверми як розбійник, з варехою замість штилєту в руці, жде на свою жертву — забула навіть о сестрі каліці, і так зробилось їй солодко в серци, що коли зпоза ялівцевих корчів вихилила ся наїжена чуприна якогось рудого хлопця, котрий з прошибаючим вереском підбіг до неї — она скрикнула з переляку і почала дуже утікати. Рудим хлопцем був Йосиф, котрому дуже сподобала ся гадка, аби настрашити „панну" і підкрадав ся так осторожно, аби зробити більше враженє.

Однако не сподівав ся, що панна аж так налякає ся та що его власна шкіра буде при тім в роботі.... Марися не вспіла ще пробігти кільканайцять кроків, коли почула зойки і крик: „Ратуйте! Пане почтмістр, пустіть вже! Ой-ой ой!"

Сукувата палиця пана Валерия спадала правильно як ціп молотільника на хребет нещастного хлопця. Екзекутор мовчав, аж крик жертви порушив серце Марисї, і она поспішила ему на поміч.

— Пустіть его, прошу вас.

В тій самій хвили Йосиф, користаючи з хвилевої перерви, вирвав ся горбатому з рук і пустив ся як шалений півперек луки до міста.

В одній хвили пропав. А пан Валерий з Марисею лишили ся самі, око в око, над тихим озером, і вечірний концерт, перерваний криком Йосифа, розпочав ся на ново.

— Дякую — сказала Марися, бо чула, що то задля неї побив пан Валерий хлопця, хоч була би може воліла, аби виновник був дістав меншу кару.

— Нема за що — воркнув горбатий.

І знов стояли напротив себе — він вертів палицею діру в земли, а его горб якось посмутнів.

Она тягнула за пальці нитяної рукавиці і не знала, що треба робити. Однако здобула ся на відвагу і сказала.

— Я так дуже налякала ся.

— Драб — воркнув пан Валерий.

Марися поволи осьмілила ся, бо коли би пан Валерий не мав горба, була би не сьміла так зачинати з ним розмову, але той горб був більше як третя особа, був опікуном. В его присутности чула ся нічим не звязаною, свобідною. Старала ся навіть бути подвійно вічливою, бо їй жаль було его, дуже жаль.

— Але то ви его порядно побили, бідного — говорила дальше своїм сьпіваючим голосом.

— Який то бідний! Драб та й тілько.

— Я зле зробила, що вийшла сама з дому — то небезпечно.

Марися чула, що треба вертати, але не знала що почати? Лишити горбатого — буде ему прикро, а чи їй личить просити его, аби пішов з нею.

Горбатий хотів іти дальше, але щось его тягнуло, аби лишити ся і не пускати дівчини самої. Не сьмів їй того сказати, може буде встидати ся іти з ним.

І знов стояли мовчки напротив себе, а Марися перша, гадаючи в души: та він горбатий, ему було би прикро — відозвала ся:

— Коли ви до міста, то може підемо разом.

Він нічого не відповів, лиш зараз пустив ся побіч неї. Марися чула, що мовчане єї товариша не викликане гнївом або злим настроєм, і не брала ему того за зле, що не забавляє єї розмовою. Противно, їй здавало ся, що добре серце велить їй бути вирозумілою і вічливою для каліки, отже почала ему розповідати, яким способом дістала ся до міста, яку хорошу виправу буде мати панна начальниківна, яких добрих очий треба, аби значити і гафтувати тоненькою бавовною, та що дякує Богу, що дав їй такі добрі очи, що побачать то, чого инший не в силі доглянути.

Пан Валерий поглянув тому на ті виймкові очи, і справді признав, що таких других нема на сьвіті — але то певне лиш привиділо ся так горбатому, бо колиб ті зїниці могли так всьо доглянути, то й в тій хвили були би вичитали в серци пана Валерия, що їх образ вирив ся там на віки; — а они нічого не вичитали, отже може Марися лиш так хвалила ся їх бистротою.

социялісти, Шенерерівці і польскі людовці — против внесень голосувало Коло польске, Чехи, Словінці, католицкі Німці, ческа шляхта, центрум і Стояловці. Італіянці і німецка більша посілість вийшли з салї. — На тім замкнено засїдане, а слїдуюче скликано на четвер в полудне.

Зелїзниця Делятин-Стефанівка.

О концесию на зелїзницю Делятин-Стефанівка старали ся первісто бар. Ромашкан і Спілка, а відтак товориство коломийских льокальних зелїзниць. — Однако коли кошти будови показали ся незвичайно високі, а достава потрібного капіталу була получена із стратами і великими адміністрацийними коштами, краєвий Видїл розслїдив сю справу через краєве бюро зелїзниче, і показало ся, що на кошти будови вистане сума 3,790.000 зр. і що згаданий капітал можна звести при найвисшім сфінансованю до квоти 3,920.000 зр. В доставі сього капіталу взяли участь перед всїм автономічні тїла, а то: коломийский і городеньский повіт і міста Коломия і Городенка, запевняючи амортизацию акций вартости 748.000 зр., за 542 000 зр. обняла акції держава, за 30.000 зр. приватний чоловік. Край уділив своєї підпори через ґарантию для позички 2,600.000 зр. На підставі соймового уповажненя дістав краєвий Видїл концесию на сю зелїзницю дня 25. цьвітня 1898. Начальний догляд над роботами і ведене всїх технїчних і адміністрацийних аґенд обняло краєве зелїзниче бюро під дирекциєю п. Казимира Залевского, а безпосередний провід будови приділено інжинерови Францови Ксаверому Бакульскому. Будову зелїзниці перевела фірма: Шимберский, Удерский і Брайтер, а викупно ґрунтів адвокати: др. Марґаш і др. Кульчицкий. Доставою інвентарів і ріжних материялів заняли ся виключно краєві фірми.

Ново вибудована зелїзниця, 111·9 кільометрів довга, веде з Делятина через Ланчин, Саджавку, Товмачик, Раківчик, Коломию, Підгайчики, Гвоздець, Вікно, Городенку (двір і місто), Ясенів пільний, Бабин Серафинцї до Стефанівки, а відси буде мати прямо получене до Заліщик.

Ся нова зелїзниця веде шляхом, яким від віків відбуває ся виміна гірских і подільских плодів, як соли, дров на опаливо і будівляного дерева в однім напрямі, а збіжа, спіритусу і худоби в другім напрямі. Злука Коломиї з Угорщиною була вже давно проектована з причини вічних зносин Коломиї з Сиготом.

В окрузї сеї зелїзницї є слїдуючі промислові заклади: 3 бровари, 43 млинів, 34 горалень, 1 фабрика цикориї, 4 менші рафінериї нафти, 2 салїни, 1 фабрика сїрників, 2 скляні гути і 1 гута зелїзна.

Концесия на ту зелїзницю перейшла на акцийне товариство заложене первістним концесионарем, себ то Видїлом краєвим. Управа товариства лежить в руках управляючої Ради, в склад якої входять пп. др. Тадей Пілят, предсїдатель, бр. Яков Ромашкан, заст. предсїдателя, і члени Антін Якса Хамец, Любомір Ценьский, О. Онишкевич і Броніслав Вітославский. До ревізийної комісиї належать пп. Лешок Ценьский, Евген Пероржиньский і Володислав Женьчак, службу правительственного комісаря робить п. староста Антін Голодиньский. Ведене руху обняла ц. к. Дирекция державних зелїзниць в Станїславові.

Рух поїздів зорґанїзовано так, що одна пара буде їздити між Делятином і Заліщиками і назад, друга між Делятином і Коломиєю і назад, а третя між Коломиєю і Заліщиками та назад.

Новинки.

Львів дня 23 го падолиста 1839.

— **З львівскої єпархії.** Правительство згодило ся на системізоване посади сотрудника в Староміщинї. — Грамоти відпускаючі в еп. станиславівску дістали: Йос. Сохор укінч. богослов, Йос. Рожаньский і Филип Лабенский, кандидати богословія. — Завідательство в Дараховї дістав о. Богд. Домбчевский, сотр. з Добростан. — Архієрейскі грамоти похвальні, з правом уживаня крилошаньских відзнак, дістали оо.: Мих. Скородиньский з Підмихайля, Юст. Гаврисевич в Жуличах, Стан. Новосад з Підгаєць, Ів. Боднар в Піднїстрянах і Мелет. Дзерович з Глїбович свирских. Віцедеканами іменовані оо.: Volод. Филиповский з Беньковець першим а Мих. Сенишин з Березовець другим для деканату ходорівского. — Презенти дістали оо.: Ів. Чировский на Корсів, Теод. Сахно на Лагодів, Ник. Стисловский на Девятники, Іґн. Гарасевич на Чернїв, Яр. Стеткевич на Станиславчик, Корн. Бачиньский на Мишківцї в дорозї заміни з Дам. Бачиньским. — Іспит на катихита шк. видїлових зложив о. Йос. Коммендa а о. Йос. Застирець для народних. Сотруд. дістали оо.: Ват. Паньків в Боратинї дек. бродского і Ник. Пісецкий в Пустомитах дек. щирецкого.

— **З львівского унїверситету.** Ректор унїверситету проф. др. Абрагам, котрий перебував якийсь час в Римі в цїлях наукових в архівах Ватикану, повернув 20 с. м. до Львова і розпочав наново перервані виклади.

— **Іспити на кадетів.** Дневник войскових розпоряджень оголошує приписи о іспитах на кадетів для тих кандидатів, котрі не покінчили кадетских шкіл. До таких іспитів можуть приступати підофіцири і фрайтри, дальше вояки, що мають відповідні услівя і образоване, а також цивільні, що покінчили що найменше середні школи і чужі піддані, наколи одержать цїсарске позволене на вступлене до армії. Підофіцири з дуже доброю кваліфікациєю будуть одержувати однорічну відпустку, аби приготовити ся до іспиту. Ті іспити будуть тревати кождого року в половинї вересня, а в часї війни без речинця.

— **З Відня** доносять, що пос. Барвіньский був в понедїлок покликаний до управителя міністерства просьвіти Гартля і відбув з ним цїлогодинну конференцию.

— **Доповняючий вибір** одного члена до ради повітової в Стрию з міста Стрия розписало Намістництво на день 10 січня 1900 р.

— **Коломийска філія „Просьвіти“** устроює дня 8-го грудня с. р. просьвітно-економічне віче з богатою проґрамою. Запросини розсилають ся.

— **Про народний руский театр** пишуть з Надвірної, що тамошні Русини дуже мало ходять на вистави; через то театр не довго буде міг забавити в Надвірнїй. Доси виставлено: 19 с. м. „Бідну дївчину“ і 20-го „Чумаки“. Крім місцевої інтелїґенциї не було на тих виставах нїкого з по-за Надвірної.

— **По причинї підвисшеня платнї офіцирам** від Нового Року задумує міністерство видати їм приказ, аби подавали ся до емеритури зараз по скінченю 40 лїт служби, або 60 року житя.

— **Із скільских гір** пишуть: В днях від 8 до 10 с. м. копали ще люди в Славску бараболї

Відтак говорила спокійно дальше:

— Може мене Господь хотїв обдарувати і за мене і за сестру, бо моя сестра не видить. Бідна темна.

Тим одним словом Марися зробила чудо.

Коли горбатий дізнав ся, що єї сестра так як він калїка, здавалось єму, що якась пропасть, котра дїлила его від неї, нагле щезла.

Доси не сьмів отворити уст, бо гадав, що его голос не перейде через глубину тої величезної пропасти, але тепер майже зрівнали ся з собою. Коли она має сестру калїку і гордить нею і любить єї, то чомуж би ним мала погорджувати. Доси не довірював, ішов сумніваючись за тим внутрішним голосом, що рано велїв єму заадресувати їй лист, сумніваючись ішов побіч неї, та слїдив з під ока, чи не добачить на єї лици слїду насьмішки, але тепер перестав того побоюватись і уста розвязались єму. Отже почав єї випитувати, чи сестра темна вже від уродженя чи з припадку, бо для него видко була в тім величезна ріжниця.

— Мала вже рік, як дістала запаленя очий і вже єї нїчого не вилїчило.

— Ви разом з нею мешкаєте?

— Нїколи не розлучуємо ся, лише тоді як на селї шию виправу. Тому менї сумно без неї, а їй ще гірше без мене.

— Певне що гірше — сказав горбатий, сам не знаючи чому. Нараз знов завстидав ся власного голосу, бо той голос так рідко виходив з его грудий, що видавав ся єму заржавілим, охриплим супротив срібного звука, яким дзвенїв солодкий голосок Марисї. Замовк непевний чи не сказав дурницї.

Але Марися видко не взяла єму за зле его слів; таж то природна річ, що сестрі калїцї ще гірше мусїло бути без неї, без своєї підпори. Отже відозвала ся знов перериваючи мовчане:

— Яким способом ви тут взяли ся, як раз тоді, коли мене хтось хотїв наполохати?

— Я ходжу сюди кождого дня, бо тут найтихійше.

— Ви любите тишину?

— Люблю.

— То дивно, що тут так пусто; деж всї мешканцї з міста ходять на прохід?

— На улицю; они там снують ся по бруку як вівцї. Три дороги ведуть з міста а всюди повно тої компанії.

Марися пізнала, що пан Валерий неприхильно настроєний для „компанії“.

— Атже над озером гарнїйше.

— Очевидно що гарнїйше. — І поглянув довкола, а здавалось єму, що перший раз бачить якийсь новий край, гарний, заклятий, такий пречудний, що й в небі ангели не мають гарнїйшої води і краснїйших лук.

Ішли дальше побіч себе, розмавляючи вже тепер без перерви — она оповідала єму о сестрі калїцї і о вуйку, опікунї та о тїтцї Петрисї. Він говорив їй о тім, що має хату за містом, але там так сумно, що й пес не усидів би в нїй. Вкінци додав: Бо чоловікови гірше як звіринї на сїм сьвітї“.

Марисї зробило ся сумно, тому поглянула на него сердечно, честно, але сказала з докором:

— Гріх так говорити. Бог лїпше желає людям як звірятам.

— Лїпше не лїпше. А таки звірина мабуть не має такого твердого житя як чоловік.

— Не треба так гадати. Бог дав кождому щось на потїху і дав чоловікови розум а звірятам нї і на то дав Бог розум, аби ми вірили, що таки що чоловік то не звір і що хоч часом прийде ся і поплакати то есть також нагорода за недолю.

— Ви так говорите, але сестра калїка певне нї.

— О, моя сестра кождого дня дякує Господу Богу. Каже, що доки має мене на сьвітї то їй нїчого не треба.

— Я нїчого не маю — анї пса.

— Боже! Як менї вас жаль. Чому не мешкаєте при ким — при якій родинї? Було би вам лїпше, веселїйше.

— Хто би там хотїв зі мною мешкати?

Сказав то сумним голосом аж Марисї сльози в очах закрутили ся. Хотїла его потїшити, не могла, а вже була близько воріт, які вели до огороду панї начальникової (панї начальникова мешкала трохи за містом) отже витягнула руку до него, а він неповоротно і несьміло взяв ту ручку в свої довгі, червоні пальцї і потряс нею.

— Добра ніч вам.

— Дякую — відповіла Марися і здобувши ся на відвагу додала: — Лиш не треба тратити надії.

— Нема защо — воркнув горбатий і щез їй з очий.

Що єму стало ся, що так собі очи засланяв рукою і ішов як пяний непевним кроком, вертаючи в ту саму сторону звідки прийшов з Марисею.

Коли заслонили его дерева упав на зелену мураву і почав плакати і ридав аж заходив ся. Аж его горб тряс ся на всї боки, а сльози спливали з поміж костистих пальцїв і падали на траву та мішали ся з вечірною росою.

в поли і звозили ближе. Невикопані бараболі будуть зимувати, бо землю покрив вже сніг завгрубшки 10 цм.

— **Про отворене зелізниці Делятин-Стефанівка** пишуть: Отворене сего нового шляху відбуло ся, з огляду на ощадність без всякої вистави. В пятницю в ночи виїхали до Заліщик члени надзираючої Ради, інжинери предприємства, члени краєвого зелізничого бюра і делеґата станиславівскої дирекциї зелізничої. По вечері переночували гості у ваґонах, а в суботу виїхали раннім ранком із Заліщик. О годині 6·10 приїхав поїзд до Стефанівки, де уставлено недалеко двірця високу вїздову браму, з якої повівали прапори. Від стациї Ланчина вїздить поїзд у таку чарівну околицю, що годі відорвати від неї очи. Цілий шлях від Ланчина аж до Делятина тягне ся понад Прут, що журчить шпарко в глубокім руслі. А з того боку Прута підносить ся на кілька тисячів кроків легоньке узгіре, а далі стріляють в облаки гори, покриті смереками, що все ще затримали свою зелень, лише що прилагодила ся она вже до зимового плаща, вистроїла свою краску до сильнїйшого контрасту під біле покривало, підслонила чорне тло. Справді, мало де можна побачити укат красу природи. Лїтники, що їдуть до Делятина, Дори, Ворохти, аби налюбувати ся поетичними ґірскими околицями, не можуть не зїхати троха з дороги і не звидїти шляху Делятин-Ланчин. — До Делятина приїхав сей перший поїзд о годині 1·06. Тут заставлено для учасників богатий обід, в часї якого промовляли між иншими др. М. Кшиштофович, п. А. Якса Хамец, др. Пілят, проф. Скибіньский, п. Ґольденталь, староста Баньковский. П. Ґольденталь випив здоровле технїків на рука присутного проф. Скибіньского. — Коло 4-ої години скінчив ся обід. Заїхав поїзд в напрямі до Станиславова і учасники повсїдали на него, з милими враженями в серцях.

— **В справі крадежи на львівскій почті** арештовано вчера в Любачеві третього спільника Петра Стеця, почтилиона, брата давнїйше вже арештованого Івана Стеця. Арештувала его жандармерия в наслїдок одержаного від львівскої поліциї листу гончого. Стеця привезено до Львова. При арештованім найдено кількадесять зр. Він признав ся до вини.

— **За розбійничий напад** стає в Станиславові перед судом селянин з Ямниці Олекса Дмитраш, котрий дня 1 червня с. р напав в ночи на хату заможного селяника Дмитра Гаврильцева. Дмитра убив сокирою, его жінку і сина тяжко покалїчив і забрав 153 зр. готівкою з скрині. Син Гаврильцева помер по кількох днях. Жінка хоч ранена, мала ще тілько притомности, що пізнала Дмитраша і на її зізнаня увязнила жандармерия виновника. Дмитраш не признає ся до вини.

— **Дирекция „Краєвого Союза кредитового“** стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краєвого Союза кредитового можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше удїлів. При складаню першого удїлу належить зложити *вписове на резервовий фонд в квоті 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий“ *приймає вкладки ощадности* в довільній висоті і опроцентовує їх $4^{1}/_{2}$% та удїляє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^{1}/_{2}$%. Инші особи можуть користати з кредиту в „Краєвім Союзї кредитовім“ на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового“ у Львові: Ринок ч. 10 I. поверх (дім „Просьвіти“). Години урядові: від 11 перед полуднем до 1 по полудни кождого дня окрім недїль і руских сьвят. *Дирекция.*

— **Цікавий процес.** Перед судом в Москві має почати ся рідкий процес, в котрім обвинеными суть дві жінки за намір убитя богатої старушки, в цїли обрабованя з гроший, що мали бути ужиті на виїзд і образоване Швайцарії. Одна в обвинених І. займала у старушки Ш. місце панни до товариства, а друга У. відвідувала часто свою товаришку. Ш. добула майно лихвою. Пізним вечером кинули ся раз обі на сплячу Ш. і почали її дусити подушками. Але Ш. мала більше сили від них обох, тому увільнила ся з їх обіймів, оббила їх парасолем, а на другий день донесла про все поліциї. Дівчата признали ся, що хотїли старушку убити і обрабувати, а за сї гроші поїхати — на науку. В оріґінальний спосіб толкували они свій поступок. На питане, чому хотїли убити Ш. і не поперестали на крадіжи гроший, відповіли: „Крадіж гроший ми уважали річию нечесною; гроші були єдиною утїхою старушки, тому чеснїйше було забрати її житє, як цїлу утїху житя“. Справа веде ся вже чотири роки. Одна з дівчат є без сумніву гістеричкою; она перебувала на лїченю в домі божевільних, звідки її недавно випущено. Обі обвинені будуть відповідати з вільної стопи. Одна з них успіла вже вийти за муж, друга заробляє на скромне житє лекциями. Обі ведуть тепер житє трудяще, мозольне, нераз о голоді і холоді.

— **Ювилей в Римі.** Папа, Лев XIII. видав буллю, оголошену дня 11 мая с. р., що зачинає ся від слів: „Properante ad exitum saeculo“, в котрій, за приміром своїх попередників, з причини кінця століття, оголошує ювилей в Римі. Ювилей має почати ся в вічнім містї дня 24 грудня сего року і буде тревати до 24 грудня 1900 року. Ювилей почне ся отворенем замурованої брами до костела сьв. Петра на Ватиканї. Обряду отвореня довершить сам Папа. Рівночасно отворять такі самі брами кардинали до трех иньших римских церков. Сего року сподівають ся в Римі величезного напливу путників. Першим з Папів, що оголосив великий ювилей в Римі на рік 1300 був Боніфатий VIII., а путників, що прибули тодї до Риму, числено на два міліони. В році 1400 за Боніфатия IX. був також наплив путників дуже великий. В р. 1500 оголосив ювилейний рік Папа, Александер VI., а в р. 1600 Папа, Климентий VIII., на котрий прибуло три міліони путників, а між ними 300 тисяч Французів. Дальший рік ювилейний відбув ся за Папи, Інокентия XII. В році 1800, з причини воєн в Европі, не було ювилею в Римі.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 23 падолиста. Комітет виконуючий правицї мав вчера засїдане, на котрім, як зачувати, обговорювано загальне політичне положене в Австриї.

Рим 23 падолиста. Папа приймив вчера на авдиенциї станиславівского епископа ґрафа Шептицкого.

Льондон 23 падолиста. Бюро Райтера доносить з Дурбану, що Бури перервали получене між Пітермаріцбурґом а Есткур.

— **В канцелярії руского товариства педаґоґічного**, при улици Чарнецкого, ч. 26, можна купити слїдуючі видання: 1) Образкові видання: Зьвіринець 10 кр. — Гостинець 10 кр. — Забавки 10 кр. — Менажерия 10 кр. — Робінзон 40 кр. — Квіточка 20 кр. — Віночок 20 кр. — Кобзар Тараса Шевченка 20 кр. — Франко: Лис Микита, 2-ге цїлком перероблене видане 50 кр. — Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр. — Наші зьвірята 40 кр. — Дїточі вигадки ч. 1. 30 кр. — Дїточі вигадки ч. 2. 30 кр. — Забавки для дїтий 40 кр. — Мала менажерия 35 кр. — Велика менажерия 40 кр. — Нашим дїтям ч. І. 40 кр. — Нашим дїтям ч. II. 40 кр. — 2) Видання без образків: Чиганка ч. I, II, III, IV. оправні 20 кр., без оправи 10 кр. — Китиця желань, 2 розширене видане 20 кр. — Ів. Франко: Абу каземові Капцї 20 кр. — Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896. 2 зр. — Дзвінок на р. 1892, 1993, 1894, 1895, 1896, 1897, 3 зр. — Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки 10 кр. — Вол. Шухевич: Записки школяря 20 кр. — Від Бескида до Андів 10 кр. — В. Чайченка: Олеся; Байки; Комар; два оповідання по 5 кр. — Дума про княгиню Кобзаря 5 кр. — О. Нижанковский: Батько і мати, двосьпів для дїтий з фортеп. 10 кр. — Леоніда Глїбова: Байки 5 кр. — Днїпрової Чайки: Казка про сонце та его сина; Писанка по 5 кр. — М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двосьпів з фортеп. 10 кр. — Мапа етноґрафічна України-Руси 20 кр. — Гордієнко: Картагенцї і Римляни 20 кр. — Юлій Верне. Подорож довкола землї 60 кр. — Барановский. Приписи до іспитів 20 кр. — Молитвенник народний, в полотно оправлений 20 кр. — Др. Л. Кельнер. Коротка істория педаґоґії 60 кр. — Василь В-р. Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до краю великанів 25 кр. — Остап Макарушка. Короткий огляд руско-українського письменства 15 кр. — Мальота. Без родини 40 кр. — Віра Лебедева. Прогулька 5 кр. — Др. Мандибур. Олімпія 35 кр. — Сальо. Непос для III. кл. ґімн. 65 кр. — А. К. Робінзон неілюстрований 10 кр. — Kokurewicz Józef. Podręcznik dla kancelaryi szkolnej. 50 кр. — Тарас Шевченко. Кобзар для молодїжи. 1.20 зр. — Всякі замовлення висилають ся скоро і точно.

Новий жаль будив ся в серци горбатого. Чому дозволено ему заглянути в чуже серце, в повне ніжности і співчуте серце женщини, чому дозволено ему споглянути на такі скарби, що на віки мусять лишити ся замкненими для него.

Хто для него може мати співчуте? Хто змилує ся над ним, хто солодко відозве ся? Лїпше було би вже привикати до гіркого житя; а тут доля ще глузує з него і ставляє ему в дорозї приману, аби відтак закрити весь, замкнути перед ним на віки, а лишити его самого з нерозлучним горбом, в хатї, де й пес із смутку завив би.

Марися ходила щодень до церкви о 7-ій годині рано, бо аж о 8 ій почнала роботу. Ідучи на службу мусїла переходити попід вікна почти. Пан Валерий бував вже в урядї, бо о 6 тій приходила почта отже було найбільше занятя. Перед 7-ою начальник почти полагодивши найважнїйші річи лишав горбатого самого. І на диво то вікно, крізь котре доси лиш мури споглядали побачило лице пана Валерия оперте о свої шиби, а повтаряло ся то кождого дня звичайно о 7-ій годині.

Спершу лице виткало на хвильку поглядаючи з поза муру на улицю, видко перед кимсь ховало. Але за кілька днів перестало вже ховати ся — противно відповідало комусь на поклін, почім пан Валерий стояв ще хвилю при вікнї споглядаючи за кимсь, а коли вертав назад до столика, то такий незвичайний огонь сьвітив в его очах, що справдї ті очи могли своїм блеском заслонити і притемнити навіть горб.

За тих кілька днів стороження коло 7-ої при вікнї, дивні зміни робили ся в поведеню горбатого. Колиб его хто був здалека підглядав то буби певно гадав, що у пана Валерия не всї дома. Лучались бо незвичайні річи.

Нераз сидів над якимсь папером і глядів в него як в дугу, опираючись обома лїктями о стіл з головою засуненою в звязаних над нею костистих, довгих пальцях.

І сидів так і дивив ся а там замість урядових друкованих букв бачив якісь огненні знаки, що вязали ся в слова: „Моя сестра не бачить“. „Нагорода за недолю“. „Господи, менї нас так жаль“.

Алеж бо горбатому ще таке не лучило ся, аби ему хто сказав, що жалує его.

Отже тому так дивував ся і так всюди перед ним танцовали ті слова і дзвонили ему в ушах і ходили за ним в снї і на яві.

Лучало ся, що пан Валерий пише якісь квити, пише — перо сквирчить по папері, аж тут нараз перо ломить ся, так его сильно притиснув до паперу — а коли вже не було придатне до ужитку, кидає ним горбатий о землю і нуж товчи рукою по горбі — бе і бе та клине сам до себе: „Проклята потвора — бодай ти був не уродив ся, бодай ти людий не страшив і сьвітла Божого не бачив.

Але якісь очи з довгими віями так сердечно споглядають на него та просять як колись за Йосифом: „Пустіть его, прошу вас дуже“ і ще додають: „Але то ви бідного збили“.

І пан Валерий перестає себе бити, бо ему здавало ся, що той голос просить не за Йосифом а за его горбом.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

Сензацию

викликує наш знаменитий правдивий

Швайцарский чорний годинник сталевий,

Remont. Sav. (відскакуюча куверта) з знаменитим прециз. трибом на секунду управильненим і 3-лїтною ґарантиєю. Той годинник, що в наслїдок свого пречудного викінченя, з золоченим берегом, правдиво double золотою короною і каблуком, новими вказівками, був відзначений безчисленними похвалами, виглядає хороше і величаво і на доказ правдивости носить ґарантийний стемпель, есть особливо яко **годинник щоденний** необходимий для пп. господарів, войскових, урядників і т. д. Кождий навіть маючий годинник золотий відкладає єго, а носить наш **чорний годинник ґарантийний.**

Цїна лиш 6 злр. оплачена почта і мито.

Той сам з довільними **правдиво золоченими буквами** (як рисунок) зр. 7·50, чорні сталеві годинники дамскі отверті 7·50, до того відповідні хороші мужескі або дамскі золочені ланцушки 1·50—3 зр. за штуку. — Розсилка лише за послїплатою. — Що не подобає ся, назад. Порто на листах 10 кр. Карта 5 кр.

Товариство командитове, **Etablissement d'horlogerie, Basel. F. Genf (Schweiz).**

Доставцї для найвисшої аристократиї.

Цитрі — **Граючі на**

одержать **4** твори на цитру і катальоґ даром у

І. НАЙНКІРХНЕР, Ґеркав (Görkau) Чехія.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Для Львова і Галичини

головний склад і експедиция

WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.

находить ся

у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.

Аґенция дневників і оголошень

принимає також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

Ново отворена

Аґенция дневників і оголошень

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.

принимає

ОГОЛОШЕНЯ

ПОБІЛЬШЕНЯ ФОТОҐРАФІЇ

цїлком вірні ориґіналови аж до природної величини артистично виготовлені. — В паспарту.

Цїна за портрет величини 37x45 цм. разом з портом і опакованєм **5 зр. 10 кр.**, в хороших рамах **9 зр. 60 кр.** (аж до 5-тьох клґр. франко).

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**

Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи **краєві і заграничні.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).